

Nämnden för växande och lärande

Tid 30.01.2025 kl 17:00 -

Plats Stadsstyrelsens mötesrum

Ärenden som skall behandlas

Ärende	Rubrik	Sida
1	Mötets laglighet och beslutförhet	3
2	Protokolljusterare	4
3	Budget för år 2025 och ekonomiplan för åren 2025–2027	5
4	Följande möte	29

Delatagare

	Namn	Uppgift
Närvarande	Lönnfors Hanna	ordförande
	Korpi Marianne	vice ordförande
	Aaltonen Johanna	ledamot
	Pauloaho Kari	ersättare
	Ijäs Seppo	ledamot
	Kivineva Sanna	ledamot
	Lökfors Oscar	ledamot
	Lönnroth Malin	ledamot
	Broman Jeanette von Veh Nikolai	ersättare ledamot
Övriga	Wiitakorpi Jorma	stadsstyrelsens ordförande
	Pitkäniemi Jani	stadsdirektör
	Gustafsson Sari	bildningsdirektör
	Rainio Henrik	Finansdirektör
	Flykt Otto	ungdomsfullmäktiges representant
	Kettunen Jari	direktör för grundläggande och gymnasieutbildning
	Lindström Rikard	direktör för grundläggande och gymnasieutbildning
	Nyberg Leila Tuominen Mervi Forsberg Erja	direktör för småbarnsfostran förvaltningschef sekreterare

Nämnden för växande och lärande

1

Mötets laglighet och beslutförhet

Nämnden för växande och lärande 30.01.2025

Mötet konstateras lagenligt sammankallat och beslutfört.

Nämnden för växande och lärande

2

Protokolljusterare

Nämnden för växande och lärande 30.01.2025

Nämnden för växande och lärande väljer Malin Lönnroth ja Nikolai von Veh till protokolljusterare.

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

3

Budget för år 2025 och ekonomiplan för åren 2025–2027

Stadsstyrelsen 04.11.2024 § 288

Beredning och tilläggsuppgifter:
finansdirektör Henrik Rainio, controller Sari Klenberg
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Kommunekonomin

Kommunernas ekonomi har under de senaste åren varit nästan i balans tack vare det goda sysselsättningsläget, den inhemska efterfrågan, statens kommunpolitik och statliga stöd till kommunerna. År 2024 har för kommunernas del varit det första året då ekonomin för hela året har motsvarat tiden efter välfärdsområdesreformen. Så sent som år 2023 fick kommunerna finansieringsposter av engångsnatur som stärkte kommunernas resultat som en följd av reformen.

År 2024 har kommunerna förberett sig för nästa reform, där ansvaret för att ordna offentlig arbetskraftsservice överförs till kommunerna vid ingången av 2025. I samband med AN-reformen ökar kommunens andel av finansieringen av arbetslöshetsförmånerna, vilket ökar kommunernas kostnader för arbetslöshet. De merkostnader som AN-reformen medför kompenseras genom ökade statsandelar till kommunerna.

Det nya regeringsprogrammet innebär inga andra stora omvälvningar för kommunsektorn under det kommande året. I regeringsprogrammet ingår sparmål som beror på att kommunernas uppgifter och skyldigheter avvecklas, men det är osäkert hur de ska genomföras och hur de påverkar kommunernas ekonomi.

Finansministeriet förutspår i sin ekonomiska översikt för hösten att industriproduktionen kommer att öka i takt med att exportefterfrågan ökar och att byggbranschen kommer att återhämta sig i takt med att räntorna sjunker. Tillväxten av BNP uppskattas till 1,7 procent 2025 och 1,5 procent 2026. År 2027 förutspås bruttonationalprodukten öka med cirka 1,3 procent.

Kommunernas utgifter beräknas öka ytterligare i takt med att priserna stiger. I synnerhet har kommunsektorns inkomstutveckling en stor inverkan på kommunernas kostnader under de kommande åren.

Kommunernas stigande verksamhetsutgifter och försvagande årsbidrag minskar finansieringen till kommunernas investeringar

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

samtidigt som investeringskostnaderna stiger påtagligt. Investeringsbehovet är stort i många kommuner även under de närmaste åren, vilket ökar behovet av att ta lån och trycket på att höja kommunalskattesatserna. Förändringen i räntemiljön ökar lånefinansieringens kostnader och skapar för sin del ett tryck på att minska kostnaderna och prioritera investeringar i allt högre grad.

Driftsekonomiutgifter

År 2025 uppgår stadens utgifter till sammanlagt 265 miljoner euro. Verksamhetsutgifterna ökar med 11,7 procent eller med cirka 28 miljoner euro jämfört med den ändrade budgeten för år 2024. Den jämförbara kostnadsökningen utan kostnaderna för AN-reformen och fonden för grön omställning är 5,9 procent, dvs. cirka 14,1 miljoner euro.

År 2025 ökar personalutgifterna med 8,9 miljoner euro, dvs. 8,2 procent och köp av tjänster med 10,6 miljoner euro, dvs. 18,5 procent. Utöver kostnaderna för AN-reformen förklaras utgiftsökningen delvis av att den allmänna kostnadsnivån och lönekostnaderna stiger samt av kostnaderna för nya och tillfälliga skol- och daghemsfastigheter. Dessutom ökar nivåhöjningen i stadens kollektivtrafikreform kostnaderna år 2025. Ökningen av verksamhetsutgifterna i budgeten för 2025 dämpas av programmet för produktivitet och balans i ekonomin som stadsfullmäktige godkände i maj 2024. Åtgärderna för 2025 uppgår till sammanlagt cirka tre miljoner euro.

Utgifterna inom sektorn för växande och lärande ökar med 5,6 miljoner euro, dvs. med 4,5 %. Livskraftssektorns utgifter ökar med 5,8 miljoner euro, dvs. med 14,5 procent. Ökningen av livskraftssektorns jämförbara verksamhetskostnader år 2025 är 1,3 procent utan fonden för grön omställning och Borgås andel av sysselsättningsområdets kostnader. Utgifterna inom stadsutvecklingssektorn ökar med 17,0 procent, med 4,7 miljoner euro. Ökningen av koncerntjänsternas kostnader är 8,8 procent, dvs. 4 miljoner euro. Kostnaderna för Borgå sysselsättningsområde som inleder sin egentliga verksamhet i början av 2025 uppgår nästa år till sammanlagt 7,1 miljoner euro.

Inkomster inom driftsekonomi

Verksamhetsinkomsterna är 81,4 miljoner euro i budgeten för 2024, dvs. cirka 12,7 miljoner euro mer än i den ändrade budgeten för 2024. Inkomsterna ökar tack vare inkomster som hänförs till sysselsättningsreformen, biljettinkomsterna från kollektivtrafikreformen och inkomster från markförsäljning.

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

Kommunalskatteintäkten förutses öka med cirka 4 miljoner euro jämfört med fjolåret och uppgå till 97 miljoner euro år 2025.

Intäkterna av stadens samfundsskatt beräknas fortsätta öka under 2025 och uppgå till totalt 40 miljoner euro. Skatteförvaltningen fastställer kommunernas fördelningsandel av samfundsskatten för 2025 först i början av år 2025. Stadens fördelningsandel förväntas öka ytterligare under 2025 i och med den starka ekonomiska utvecklingen av Sköldviks företagskluster. Samfundsskatteutfallet för planeringsåren förväntas minska märkbart till följd av den försvagade konjunkturutvecklingen.

Intäkterna från fastighetsskatten förväntas förbli stabila. Skatteintäkten uppskattas vara 19 miljoner euro år 2025, vilket motsvarar cirka 12 procent av stadens skatteinkomster.

Stadens statsandelsinkomster är enligt finansministeriets uppskattning cirka 50 miljoner euro år 2025, vilket är knappt 4 miljoner euro mer än året innan. Statsandelsinkomsterna innehåller dock cirka 6,1 miljoner euro för skötseln av nya och utvidgade AN-uppgifter. Statsandelen för basservicen utan utjämning och social- och hälsovårdsposter är cirka 31,1 miljoner euro. Utjämningen av statsandelen på basis av skatteinkomster försvagar statsandelsinkomsterna med cirka 1,3 miljoner euro. Statsandelen för undervisnings- och kulturverksamheten är 1,4 miljoner euro negativ. Utjämningsmekanismerna i anslutning till välfärdsområdesreformen ger staden sammanlagt cirka 16,9 miljoner euro och kompensationen för skatteförluster är cirka 4,8 miljoner euro.

Balans i stadens ekonomi

Enligt stadens budget är stadens ekonomi i balans år 2025. Resultatet uppvisar ett svagt överskott och årsbidraget räcker till för att täcka beloppet av avskrivningar och nedskrivningar. Årsbidraget under budgetåret 2025 kommer att vara cirka 24 miljoner euro och resultatet ha ett överskott på cirka 1,9 miljoner euro.

Stadens ekonomi håller på att uppvisa ett underskott under åren 2026–2027, då utgiftsökningen är större än inkomstökningen under samma tid. Underskottet år 2026 uppskattas vara -8,6 miljoner euro och år 2027 redan -21,3 miljoner euro.

Utvecklingen av stadens ekonomi är förknippad med flera betydande osäkerhetsfaktorer. Intäkterna från samfundsskatten varierar kraftigt och det är speciellt utmanande att förutse stadens fördelningsandel särskilt från och med år 2026. Sannolikt kommer stadens samfundsskattebelopp att minska betydligt år 2026. Den statsandelsreform som är under beredning försvagar sannolikt

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

stadens inkomstbas. Samtidigt ökar stadens utgifter kraftigt och investeringsbehoven ökar.

Staden har under år 2024 börjat förbereda sig på den försämrade ekonomiska utvecklingen i sikte genom att utarbeta ett program för produktivitet och balans i ekonomin som sträcker sig till år 2027. I programmet har stadens ekonomi balanserats utgående från utsikterna för våren 2024.

Investeringar

Investeringarna för budgetåret 2024 beräknas uppgå till sammanlagt cirka 39,2 miljoner euro. Av detta är husbyggnadsinvesteringarna 17,7 miljoner euro, investeringarna i stadsinfrastrukturen cirka 19,9 miljoner euro och investeringarna i livskraften 0,9 miljoner euro.

Investeringarna ökar också under de kommande åren och enligt stadens investeringsplan är investeringarna åren 2025–2028 cirka 205 miljoner euro. Huvudvikten i investeringarna för de kommande åren ligger på daghem och skolor och i planerna har man berett sig för Kokon idrottscentrums investeringshelhet.

Stadens inkomstfinansiering för planeringsåren räcker inte till för att täcka investeringar som planerats för motsvarande år. Den stigande investeringsnivån ökar stadens lånebestånd och räntekostnader. Stadens framtida investeringar bör övervägas noggrant så att lånebeståndet och räntekostnaderna hålls på en hanterbar nivå.

Låneupptagning

Stadens årliga lånefinansieringsbehov eller amorteringsreserv består av skillnaden mellan årsbidraget och nettoinvesteringarna. I en ekonomi som är i balans kan man finansiera nettoinvesteringarna med årsbidraget. På lång sikt ska även låneamorteringarna finansieras med årsbidraget.

De stigande investeringskostnaderna innebär att stadens lånebestånd kommer att öka från och med år 2025. Enligt uppskattningen kommer lånebeståndet år 2025 att öka med cirka 14 miljoner euro till sammanlagt 76 miljoner euro. Finansieringsanalysen visar att lånebeståndet kommer att vara cirka 120 miljoner euro år 2026 och cirka 166 miljoner euro år 2027.

Stadens nuvarande lån har en bunden fast ränta och den genomsnittliga räntan är cirka 0,3 procent. I och med den snabba höjningen av låneräntorna kommer den genomsnittliga räntan på nya lån att vara betydligt högre än för närvarande. När lånebeståndet ökar måste staden också förbereda sig på ökade räntekostnader och ränterisker.

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

Affärsverken

Affärsverkens direktioner ska enligt kommunallagen godkänna affärsverkets budget och ekonomiplan samt besluta om affärsverkets investeringar, om inte annat bestäms. Stadsfullmäktige beslutar om affärsverkens bindande mål samt de finansiella posterna mellan staden och affärsverket, till vilka bl.a. avkastningsmålet räknas. Affärsverken finansierar sina investeringar vanligen med sin inkomstfinansiering.

Koncernbolagen

Enligt kommunallagen fastställer fullmäktige de ägarpolitiska målen för sammanslutningar som staden äger, samt beslutar om principerna för ägarstyrningen och om koncerndirektiven. Fullmäktige beslutar också om budgeten och ekonomiplanen som innehåller årsmål härledda från ägarpolitiken också för koncernens mest betydande sammanslutningar.

I Borgå är det koncernsektionen som styr och övervakar som ägare att dottersammanslutningarna agerar i enlighet med de mål som fastställts av stadsfullmäktige och stadsstyrelsen och i enlighet med stadsstrategin samt sörjer för att koncernövervakningen genomförs i linje med koncerndirektiven.

Till stadskoncernen hörde sammanlagt 16 sammanslutningar 30.9.2024.

Bilaga
Budget 2025 och ekonomiplan 2025–2027

Stadsdirektören
Stadsstyrelsen för en allmän diskussion om budgeten 2025 och ekonomiplanen 2025–2027 och fortsätter behandlingen av ärendet på följande möten.

Beslut
Stadsstyrelsen förde en allmän diskussion om budgeten 2025 och ekonomiplanen 2025–2027 och fortsätter behandlingen av ärendet på följande möten.

Stadsstyrelsen 18.11.2024 § 307

Stadsdirektören
Stadsstyrelsen fortsätter att behandla ärendet.

Beslut

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

Stadsstyrelsen förde en allmän diskussion om budgeten och fortsätter behandlingen av ärendet på följande möte.

Stadsstyrelsen 02.12.2024 § 324

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar föreslå att stadsfullmäktige godkänner budgeten för år 2025 och ekonomiplanen för åren 2025–2027.

Finansdirektören befullmäktigas göra ändringar av teknisk karaktär i budgetboken innan den behandlas i fullmäktige.

Beslutet justeras genast.

Beslut

Stadsstyrelsen beslutade föreslå att stadsfullmäktige godkänner budgeten för år 2025 och ekonomiplanen för åren 2025–2027.

Finansdirektören befullmäktigas göra ändringar av teknisk karaktär i budgetboken innan den behandlas i fullmäktige.

Stadsstyrelsen godkände en lång rad ändringar i stadsdirektörens förslag. Stadsdirektören kompletterade sitt förslag under mötet.

Beslutet justerades genast.

Stadsstyrelsen 12.12.2024 § 327

Stadsstyrelsen fortsätter behandling av budgetförslaget och gör nödvändiga ändringar p.g.a. fullmäktiges beslut 11.12.2024 gällande servicenätet.

På sidan 4 stryks följande:

*Ett tekniskt antagande i utgifterna för sektorn för växande och lärande för år 2025 inkluderar 0,1 miljoner € för effektivisering av servicenätet.

I texten om sektorn för växande och lärande läggs till stycket:

Ersättande åtgärder inom sektorn för att anpassa ekonomin

Stadsfullmäktige godkände våren 2024 programmet för produktivitet och balans i ekonomin. De godkända åtgärder som gäller sektorn för växande och lärande bör ändras då de strukturella åtgärderna inte kommer att genomföras.

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

De åtgärder som gäller sektorn för växande och lärande i programmet för produktivitet och balans i ekonomin genomförs i stället för strukturella servicenätverkslösningar på följande sätt:

- De öppna tjänsterna inom småbarnspedagogik, dvs. klubb- och parkverksamhet, läggs ner 1.8.2026
- Gränsen för skolskjutsar höjs fr.o.m. 1.8.2026 till den lagstadgade minimigränsen i alla åldersklasser, dvs. för elever i årskurser 1 och 2 höjs den från tre till fem kilometer.
- Fem skolgångshandledare och en barnskötare inom barnets stöd tas bort från personalplanen för år 2025.
- De nya lagstadgade tilläggstimmarna och ändringen av särskilt stöd inom den grundläggande utbildningen och gymnasiet ökar stadens statsandelsinkomster mer än utgifter eftersom staden redan sköter en del av de nya uppgifterna.
- Mellanmål i skolorna slopas år 2025 och kostnaderna för matens råvaror minskas från och med år 2026.
- Förvaltningen effektiviseras i takt med att antalet elever och personal minskar.
- Anslag för material minskas måttligt

Med dessa åtgärder uppnås besparingar på cirka 130 000 euro för år 2025, besparingar på cirka 570 000 euro för år 2026 och besparingar på cirka 925 000 euro för år 2027. Beloppen motsvarar de besparingar som skulle ha uppstått om Epoon koulu och Ilolan koulu hade lagts ned.

De lagstadgade tjänsterna kan även efter dessa åtgärder produceras högkvalitativt under alla förhållanden.

I personalplanen, s. 50, andra kolumnen, första stycket ändras tredje satsen:

I enheten för stöd till barn har man planerat att lägga till upp till sju barnskötarbefattningar för viss tid och två specialläraruppgifter för viss tid inom småbarnspedagogiken, men dessa ökningarna görs med personaldirektörens beslut när behovet preciseras. Ett löneanslag **för cirka åtta uppgifter** reserveras i stadsstyrelsens anslag.

I personalplanen, s. 50, andra kolumnen, andra stycket ändras tredje satsen:

Inom både den finskspråkiga och svenskspråkiga grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen ändras anställningen av vissa skolgångshandledare till ordinarie, och fem befattningar som skolgångshandledare för viss tid slopas. Arbetet av skolgångshandledarna riktas enligt elevernas behov av stöd samt enligt klasstorlek. I och med att projektfinsieringen minskar och projekten blir färre minskas antalet projektarbetare i tjänsteförhållande med 10,5. Inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen ändras timlärartjänster för viss tid till ordinarie

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

*lektorstjänster. Detta garanterar undervisningens kvalitet och kompenserar det kompetensunderskott som pensioneringarna orsakar. **Beslut om timresursen för år 2026 fattas våren 2025 i takt med att den strategiska personalplaneringen framskrider, och den bör anpassas till det mindre antalet elever och de ekonomiska verksamhetsförutsättningarna***

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar föreslå att stadsfullmäktige godkänner budgeten för år 2025 och ekonomiplanen för åren 2025–2027 med ovannämnda ändringarna.

Finansdirektören befullmäktigas göra ändringar av teknisk karaktär i budgetboken efter den har behandlats i fullmäktige i enlighet med fullmäktiges beslut.

Beslutet justeras genast.

Päätös

Johan Söderberg, med stöd av Kevin Servin, föreslog att verksamhetskostnaderna för sektorn för växande och lärande skulle ökas med 130 000 euro för år 2025, 569 000 euro för år 2026 och 921 000 euro för år 2027.

Vid omröstningen vann Söderbergs förslag över stadsdirektörens förslag med rösterna 8 (Välimäki, Puomies, Lönnfors, Söderberg, Holmström, Uski, Lund, Servin)–0, 5 blanka röster (Eskola, Wiitakorpi, Valasti, Ryyänen, Blomqvist-Valtonen).

Elin Blomqvist-Valtonen lämnade in en avvikande åsikt.

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

Stadsfullmäktige 11.12.2024 § 94

Behandlingen av ärendet vid mötet

Ledamot Hirvilammi föreslog understödd av ledamot Siltakorpi att man i punkten Finansiering och strategi, s.25, lägger till följande text:

”Ändamålsenligheten för fonder och placerade medel som ingår i stadens bokföring utvärderas och uppföljningen av placeringarna görs tydligare.”

Stadsfullmäktige beslutade med 23 röster mot 27, 1 frånvarande, förkasta stadsstyrelsens förslag och godkänna ledamot Hirvilammis förslag. I stadsstyrelsens förslag läggs till den föreslagna meningen.

Ledamot Hirvilammi föreslog understödd av ledamot Siltakorpi att man på s.25 efter meningen ”Vid planläggning och tomtförsäljning beaktas programmet för bystrukturen, som uppdateras omedelbart efter att delgeneralplanen är klar.” i andra stycket lägger till följande text:

”Man snabbar på planprojekt som möjliggör bostadsbyggande i byar.”

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 28 röster mot 22, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att man på s. 25 i punkten Driftsekonomi, textändringar och personalplan, i slutet av andra stycket, lägger till följande mening:

”De underhållsåtgärder som inte kan genomföras utan nödvändiga ekonomiska beslut samlas ihop under året, och tillräckliga resurser reserveras för reparationer i samband med behandlingen av budgeten.”

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 33 röster mot 16, 1 tom, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att man på s. 29 i punkten Småbarnspedagogik, verksamhet, tjänster och

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

processer, i slutet av andra stycket, lägger till en mening eller ett helt nytt stycke:

”Under året utreds temperaturen i gamla daghem, och nödvändiga åtgärder vidtas för att säkerställa att daghemmens inomhusmiljö och golv är tillräckligt varma på vintern och svala på sommaren. Luftvärmepumpar eller andra liknande temperaturreglerande anordningar installeras i daghemmen samt vid behov allergitestade heltäckningsmattor.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 36 röster mot 13, 1 tom, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att man i budgeten för 2026 bifogar en utvärdering av de budgetposter som genomförts under 2025 samt en utredning av de som inte har genomförts.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 33 röster mot 16, 1 tom, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att man på s. 42–45 i punkten Driftsekonomi, textändringar och personalplan, på ett lämpligt ställe under fritidstjänster, lägger till följande mening:

”Under året görs en utredning och en projektplan för att anlägga en trafikpark i Borgå.”

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 41 röster mot 9, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att man på s. 29 i punkten Driftsekonomi, textändringar och personalplan, tredje stycket, lägger till följande text:

”På detaljplaneområdet i Stengård byggs kommunalteknik och gator, och tomterna färdigställs så att de kan säljas.” För detta reserveras de anslag som behövs.

Motiveringen är att detaljplanen redan är klar. Fullmäktige fattade beslutet år 2022, och kommunaltekniken planerades år 2023. Småhusområdet i Stengård ligger inom elevupptagningsområdet för Epoon koulu och Grännäs Skola.

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 28 röster mot 22, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att man skulle göra följande ändringar i budgeten i punkten Investeringar, stadsutveckling, investeringsbilaga och att motsvarande texter på andra ställen i budgeten skulle ändras på samma sätt:

Skjuts fram med ett år:

"Gator och ledningsflyttningar i parkeringsanläggningen", 2,7 miljoner euro från år 2025 till år 2026. Den totala investeringen uppgår till 5,5 miljoner.

På motsvarande sätt skjuts fram med ett år:

"Anslutningsparkering/anslutningsparkeringsanläggning", 1,5 miljoner från år 2026 till år 2027. Den totala investeringen uppgår till 7 miljoner.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 33 röster mot 17, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att investeringsplanen för Gammelbackan koulu återremitteras för ny beredning med följande ändringar:

- Antalet elever minskas.
- Investeringens kostnader minskas.
- Det ska säkerställas att ungdomslokaler och bibliotekstjänsterna får tillräckliga lokaler i den nya byggnaden och att lokalerna i mån av möjlighet också kan användas för verksamhet som ordnas av föreningar och företag som främjar invånarnas välbefinnande i området (t.ex. Tatsi ry, stoljumpa osv.).

Motivering av kostnaderna:

Skolinvesteringen är en av stadens största, investeringskostnaden för Jokilaakson koulu var 27k per elev inklusive renovering av idrottshallen. Nu 54k per elev. En investering i nuvarande storlek skulle öka den interna hyran med en miljon euro per år.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 36 röster mot 13, 1 tom, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Lankia föreslog understödd av ledamot Heinänen att man i budgeten reserverar 50 000 euro för installation av luftvärmepumpar

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

eller motsvarande i daghem samt för installation av allergitestade heltäckningsmattor i gamla daghem med exceptionellt kalla golv.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 37 röster mot 12, 1 tom, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Riikonen föreslog understödd av ledamot Heinänen att man på s. 28 i sista avsnittet av punkten "Stadsplanering" lägger till följande text:

"Ändringen av detaljplan 456 för Majberget inleds i enlighet med stadsfullmäktiges beslut 14.12.2022. Målet är att öppna en möjlighet för fordonstrafik att köra mellan *Solbackavägen och Sjukhusvägen*.

Stadsfullmäktige beslutade med 14 röster mot 35, 1 tom, 1 frånvarande, förkasta stadsstyrelsens förslag och godkänna Riikonens förslag.

I det sista stycket i stadsstyrelsens förslag läggs till "mellan Solbackavägen och Sjukhusvägen".

Ledamot Hanska föreslog understödd av ledamot Lankia att om skolorna inte läggs ned vid behandlingen av servicenätet tidigareläggs följande investeringar:

- Ebbo (äldreboendet år 2028) tidigareläggs till 2025 (200 000 euro)
- Illby (nu 2029) tidigareläggs till 2025 (500 000 euro)
- Ebbo II (nu 2031) tidigareläggs till 2028

Ändringarna görs i tabellen **INVESTERINGAR 7 ÅR**, uppdatering 09/24, överföringar från år 2024 sidan 1/1.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 32 röster mot 18, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Ledamot Heinänen föreslog understödd av ledamot Servin att följande utgift för investering i stadsinfrastruktur för tillfället stryks från stadsutvecklingens investeringar:

Borgå torg 7,5 miljoner, vars genomförande skulle inledas år 2026.

Stadsfullmäktige beslutade efter omröstning med 30 röster mot 20, 1 frånvarande, förkasta förslaget.

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

Stadens fullmäktigegrupper föreslog följande:

Borgå stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen ska lägga fram nya besparingsförslag enligt programmet för ekonomi och produktivitet inom växande och lärande, varav 130 000 euro för år 2025, 569 000 euro för år 2026 och 921 000 euro för år 2027. Förslagen ska läggas fram senast vid fullmäktiges möte i mars.

Stadsfullmäktige beslutade med 5 röster mot 42, 3 tomma, 1 frånvarande, förkasta stadsstyrelsens förslag och godkänna gruppernas förslag.

Bilaga: omröstningsresultat

Vid omröstningarna gavs röster enligt bilagan nedan.

Bilaga: Omröstningar 11.12.2024

Vid de genomförda omröstningarna godkände stadsfullmäktige följande ändringsförslag, som har antecknats i den bifogade budgetboken.

Ledamot Hirvilammens förslag: Till avsnittet Finansiering och strategi på sidan 25 läggs till: "Lämpligheten av de fonder och investerade medel som finns i stadens bokföring utvärderas och uppföljningen av investeringarna klargörs."

Ledamot Riikonens förslag: Under rubriken "Stadsplanering" på sidan 28 läggs följande förtydligande anteckning till i sista stycket som fullmäktiges anvisning för planeringsarbetet: Ändringen av detaljplan 456 för Toukovuori inleds enligt fullmäktiges beslut den 14.12.2022. Målet är att öppna möjligheten för genomfartstrafik mellan Aurinkomäentie och Sairaalantie.

.

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade att godkänna budgeten för 2025 och ekonomiplanen för 2025–2027. Finansdirektören bemyndigades att göra tekniska ändringar i budgetboken efter fullmäktiges behandling i enlighet med fullmäktiges beslut

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

2616/02.02.00/2024

Talouden ja tuottavuuden tasapainottamisohjelman mukaiset säästöesitykset 2025–2027

Beredning och tilläggsuppgifter:
sivistysjohtaja Sari Gustafsson, hallintopäällikkö Mervi Tuominen, perusopetus- ja lukiokoulutusjohtajat Jari Kettunen ja Rikard Lindström, varhaiskasvatusjohtaja Lena Karlsson
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Kaupunginvaltuusto päätti toukokuussa 2024 talouden ja tuottavuuden tasapainottamisohjelmasta, jonka mukaiset säästötavoitteet kasvun ja oppimisen vuosille 2024–2027 olivat 6,6 miljoonaa euroa. Palveluverkon tiivistämiseen liittyvien rakenteellisten ratkaisujen osuus oli 1,9 miljoonaa euroa ja muiden toimenpiteiden osuus 4,6 miljoonaa euroa.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys ja -suunnitelma tehtiin vuoden 2024 aikana monialaisesti eri toimialojen yhteistyössä, eri sidosryhmiä laajasti osallistaen. Työn tarkoituksena oli selvittää palveluverkon nykytila sekä laatia myös suunnitelmaa tulevaisuuden näkymistä väestöennusteisiin perustuen. Lasten määrä vähenee Porvoossakin merkittävästi tulevien vuosien aikana syntyvyyden laskun vuoksi, ja tämän vuoksi valtiosuusjärjestelmän mukaisen rahoituksen arvioidaan laskevan seuraavan vuosikymmenen aikana Porvoossa 5,2–12 miljoonaa euroa. Lisäksi valmisteilla oleva valtiosuus uudistus uhkaa vähentää Porvoon valtiosuuksia vuodesta 2027 alkaen.

Palveluverkkosuunnitelmassa esitettiin kahden kyläkoulun lakkauttamista, jotta saavutetaan talouden ja tuottavuuden tasapainottamisohjelman rakenteelliset säästötavoitteet. Kaupunginvaltuusto ei joulukuun kokouksessaan hyväksynyt koulujen lakkauttamisia, vaan edellytti, että kaupunginhallituksen on tuotava viimeistään maaliskuun 2025 valtuuston kokoukseen uudet, korvaavat säästöesitykset kasvun ja oppimisen toimialalta: 130 000 euroa vuodelle 2025, 569 000 euroa vuodelle 2026 ja 921 000 euroa vuodelle 2027. Taloudellisten reunaehtoien kiristyessä palveluverkkoratkaisuja on kuitenkin pohdittava edelleen osana toiminnan laadukasta ja taloudellista järjestämistä. Seuraava palveluverkkotarkastelu tehdään valtuuston 11.12.2025 päätöksen mukaan vuonna 2026.

Kaupunginhallituksen joulukuussa tekemän talousarvion noudattamisohjeen mukaan talouden ja tuottavuuden tasapainottamisohjelman toteutumisesta raportoidaan osavuosiraporttien ja tilinpäätösten yhteydessä. Mikäli ohjelman mukaisia toimialan yksittäisiä toimenpiteitä ei ole mahdollista

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

saavuttaa, tulee muilla toimenpiteillä pyrkiä toimenpidettä vastaavaan euromääräiseen lopputulokseen.

Kasvun ja oppimisen toimialalle on hyväksytty kaupunginvaltuuston palveluverkko- ja talousarviopäätösten jälkeen lisäksi uutta lainsäädäntöä, jotka vaikuttavat toimialan tehtäviin ja niistä saataviin valtionosuuksiin: oppimisen tuen lainsäädännön uudistus ja tuntijaon pakolliset lisätunnit äidinkielen ja matematiikan opetukseen tulee ottaa käyttöön 1.8.2025.

Mistä voi löytyä korvaavia säästöjä?

Kuntien välisessä vertailuissa (FCG/Kuntaliitto Kouluikkuna) Porvoon koulutuspalvelut erottuvat selkeimmin muista kunnista korkeiden tilakustannusten osalta. Tämä johtuu siitä, että palveluverkko on laaja, ja että Porvoon on valtiovarainministeriön selvityksen mukaan panostanut peruspalvelujen investointeihin (euroa/asukas) viimeisten kymmenen vuoden aikana enemmän kuin mikään muu Suomen suurista kaupungeista. Palveluverkkoon on panostettu, ja kaupungilla on hyväkuntoisista, turvallisista ja tarkoituksenmukaisista koulu- ja päiväkotirakennuksia, jonka seurauksina kasvun ja oppimisen tilakustannukset ovat korkeat. Sen sijaan hallinnon kustannukset ovat Porvoossa vertailujen mukaan kuntien keskiarvoa tai jopa sen alle. Vertailua on tehty myös vastaaviin kaksikielisiin kuntiin.

On tärkeää huomata, että palveluverkon laajuus vaikuttaa myös säästöihin, joita on mahdollista saavuttaa tukipalvelu- ja henkilökustannuksissa. Mitä suurempi on palvelukiinteistöjen määrä, sitä haastavampaa on löytää säästöjä korjaus-, ylläpito-, siivous- ja ruokahuoltokustannuksista. Laaja palveluverkko lisää myös opetuksen kustannuksia.

Moni asia varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluiden järjestämisessä on määritelty laissa (esimerkiksi varhaiskasvatuksen lakisääteiset henkilöstömitoitukset), eikä säästöjä voi kohdistaa näihin asioihin. Porvoossa on kuitenkin panostettu lakisääteisten velvoitteiden lisäksi myös varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluiden laatuun selvästi enemmän kuin laki velvoittaa ja myös enemmän kuin monet muut verrokkikaupungit. Osa Porvoon jo käyttöönottamista "laatupanostuksista" on muuttumassa vuodenvaihteen lakimuutosten vuoksi lakisääteisiksi. Tämä tarkoittaa sitä, että valtionosuudet kohdentuvat uudella tavalla ja kasvun ja oppimisen toimialan resursseja täytyy kohdentaa uudella tavalla samalla kun toimintatapoja muutetaan.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelma valmistelu lähti siitä, että ensisijaisesti haetaan

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

rakenteellisia ratkaisuja ja tuottavuustoimenpiteitä, jotka heikentävät kaupungin tuottamien palveluiden laatua mahdollisimman vähän. Lisäksi todettiin, että talouden tuottavuus- ja tasapainottamistoimenpiteet pyritään saavuttamaan ilman henkilöstön lomautuksia tai irtisanomisia, koska Porvoon kaupunki haluaa jatkossakin olla vetovoimainen ja kilpailukykyinen työnantaja.

Kasvun ja oppimisen toimialan taloudessa suurimpia kokonaisuuksia ovat henkilöstökustannukset, tilakustannukset sekä tukipalvelukustannukset. Mikäli palveluverkkoa ei voi Porvoossa tiivistää eikä tilakustannuksiin voi vaikuttaa eikä irtisanomisia ja lomautuksia haluta seuraavina vuosina toteuttaa, tulevat säästöt väistämättä Porvoossa koskettamaan enimmäkseen palveluiden ei-lakisääteistä laatua sekä tukipalvelukustannuksia.

Esimerkkejä ei-lakisääteisistä laatuspanostuksista varhaiskasvatuksen ja koulutuksen palveluihin Porvoossa ovat:

- Kouluverkko on laaja ja pieniä kouluja on paljon. Pienissä kouluissa luokkakoko pienempi kuin suuremmissa, jolloin oppilaskohtainen hinta on niissä korkeampi.
- Oppimisen tukea tarjotaan niin lähikouluissa kuin keskitetyissä erityisluokissa. Koulunkäynnin ohjaajien lukumäärä on suuri tällä hetkellä, ja lisäksi on panostettu kouluvalmentajiin. Myös pienessä koulussa on oma tehtäväkohtainen rehtori (opettaja, jolle määrätty rehtorin lisätehtävä), eikä yhdellä virkarehtorilla useita pieniä kouluja johdettavana.
- Paikallisessa tuntijaossa 1 lisätunti B1 ruotsin kielessä.
- Koulukuljetusten kilometriraja on nuorimpien oppilaiden osalta matalampi, kuin laki edellyttää (kolme kilometriä viiden kilometrin sijaan)
- Kouluruokailuun päätetyt lisäpanostukset ja koululaisten välipalat.
- On käytössä moderneja digitaalisia työkaluja, niin laitteita kuin ohjelmistojakin.
- Varhaiskasvatuksessa on tarjolla avoimia varhaiskasvatustilanteita, jotka eivät ole lakisääteisiä, kuten kerhoja sekä perhekahvila- ja vertaisryhmätoimintaa lapsiperheille.
- Varhaiskasvatuksessa lapsen tuen järjestämiseen on palkattu lastenhoitajia avustajien sijaan.

Kasvun ja oppimisen palvelualueet ovat arvioineet vuoden lopussa vahvistuneiden lainsäädännön muutosten ja säästötavoitteiden mahdollisuuksia toiminnassaan.

Varhaiskasvatuksen palvelualue

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

Lapsen tuen kehittäminen

Varhaiskasvatuksen palvelualueella oppimisen tuen uudistus 1.8.2025 alkaen koskee myös esiopetusta. Ensisijainen tukimuoto ovat opetusjärjestelyt, jotka tukevat oppimisen edellytyksiä. Mikäli nämä opetusjärjestelyt eivät riitä, ensisijainen tukimuoto on erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. Erityisopettajan tuki voi hillitä lapsikohtaisen tuen tarpeen kasvua. Lapsikohtaista, inklusiivista tukea tulee kuitenkin olla mahdollisuus aina antaa, jos ryhmäkohtainen tuki ei ole riittävä. Yksilöllinen tukimuoto on esimerkiksi tuen lastenhoitaja.

Päiväkotien lapsiryhmissä aloittaa uusia lapsia ympäri vuoden. Palvelujen piirissä olevien ja sen piiriin tulevien lasten lapsikohtaisen tuen tarvetta ei ole mahdollista ennakoida, ja sen järjestäminen perustuu lakiin. Tästä lapsen tukeen varattuja resursseja ei voi leikata.

Johtamisjärjestelmän ja hallinnon kehittäminen

Varhaiskasvatuksessa perhepäivähoitajien määrä sekä avointen palvelujen piirissä olevien lasten määrä on viimeisten vuosien aikana vähentynyt. Muutosten seurauksena palvelualueen nykyistä johtamisjärjestelmää ja palvelupäälliköiden tehtäväkokonaisuuksia tullaan arvioimaan ja kehittämään vuoden 2025 aikana, ja uudistusten toimeenpano tapahtuu vuoden 2026 aikana. Päiväkotien apulaisjohtajamallin pilotointi jatkuu vuoden 2025 aikana ja pilotoinnista saatujen kokemusten perusteella päätetään mallin vakiinnuttamisesta.

Palvelualueella tarkastellaan ja arvioidaan myös päiväkotien nykyisiä johtamiskokonaisuuksia ja mahdollisuuksia yhdistää päiväkoteja. Liian suuria johtamiskokonaisuuksia ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista perustaa, jotta voidaan varmistaa vaikuttava henkilöstön johtaminen ja laadukas pedagoginen toiminta.

Muut toimenpiteet

Päiväkotien lapsiryhmien määrän tarvetta arvioidaan vuosittain eri toimipisteissä suhteessa lapsimäärään. Varhaiskasvatuksen henkilöstötarve vähenee suhteessa ryhmien määrään. Henkilöstövähennykset saadaan toteutettua kokonaan eläköitymisten ja muun luonnollisen poistuman kautta, mutta tämä on jo huomioitu talouden tuottavuus- ja tasapaino-ohjelmassa vuosille 2024–2027, jossa varhaiskasvatuksen henkilöstömenoja leikataan eri toimenpiteiden avulla vuoteen 2027 mennessä yhteensä 0,5 miljoonaa euroa.

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

Varhaiskasvatuksen palvelualueella avoimet varhaiskasvatuspalvelut eivät ole lakisääteisiä palveluja. Palveluun kuuluu maksuton kerhotoiminta 2–5-vuotiaille lapsille sekä perhekahvila- ja vertaisryhmätoimintaa lapsiperheille. Tällä hetkellä yhteensä 35 lasta osallistuu kaksi päivää viikossa kerhotoimintaan neljässä eri kerhossa. Kerholasten määrä on laskenut vuosi vuodelta. Perhekahvilatoimintaa järjestetään kaksi päivää viikossa. Asiakkaita on 20–50 päivää kohti (aikuiset ja lapset).

Perhetupa Ilona (Vanha Kuninkaantie 27) toimii tällä hetkellä avoimen varhaiskasvatuksen kerhotoiminnan sekä perhekahvilatoiminnan tilana. Säästötoimenpiteenä esitetään, että tilan käytöstä luovutaan kesällä 2025, ja avoimen varhaiskasvatuksen toiminta siirretään osaksi päiväkotien toimintaa keskusta-alueella. Samalla luovutaan suunnitelmasta rakentaa Länsirannalle uusi tila avoimen varhaiskasvatuksen toiminnalle. Avoimen palvelun tiloista luopuminen ei vaikuta palvelutarjontaan. Vastaavaa palvelua voidaan tarjota päiväkotien tiloissa. Palvelun tiloista luopuminen vaikuttaisi täysimääräisesti vuonna 2026, ja taloudelliset vaikutukset olisivat 90 000 euroa vuodessa.

Tämän lisäksi varhaiskasvatuksessa on mahdollista saavuttaa säästöjä lakkauttamalla ei-lakisääteisiä avoimia varhaiskasvatuspalveluja. Lakkautuksen seurauksena osa kerholapsista voisi siirtyä varhaiskasvatukseen päiväkotiin. Perhekahvila- ja lapsiperheiden vertaisryhmätoiminta voidaan nähdä osana kuntien hyvinvointityötä, mutta vastaavaa palvelua järjestetään myös seurakuntien ja järjestöjen toimesta. Ei-lakisääteisten avointen varhaiskasvatuspalvelujen lakkauttamisen säästövaikutus olisi 250 000 euroa vuodessa.

Porvoossa maksetaan yksityisen hoidon tuen kuntalisää yksityiseen perhepäivähoitoon. Tämä kuntalisä ei ole lakisääteinen, ja sen suuruus on 351 euroa lasta kohden kuukaudessa. Yksityisen perhepäivähoidon piirissä on tällä hetkellä 30 lasta, ja yksityisiä perhepäivähoitajia on 8. Määrä on ollut vuosi vuodelta laskeva.

Yksityisen hoidon tuen kuntalisän lakkauttaminen tarkoittaisi sitä, että yksityisen perhepäivähoitaja pitää nostaa huoltajilta perittävää asiakasmaksua, jotta toiminta olisi hänelle kannattavaa. Asiakkaille aiheutuva kustannusten nousu johtaisi todennäköisesti lapsen varhaiskasvatuspaikan vaihtumiseen. Lapsille voidaan tarjota paikka yksityisistä tai kunnallisista päiväkodeista. Yksityisen hoidon tuen kuntalisän lakkauttamisen säästövaikutus olisi 125 000 euroa vuodessa.

Suomenkieliset perusopetus- ja lukiokoulupalvelut

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

Oppimisen tuen uudet rakenteet ja tuntijaon lisätunnit

Suomenkielisten perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluiden tuottamat palvelut ovat suurelta osin lakisääteisiä ja vahvasti säädeltyjä. Palvelualue hallinnoi myös koko kaupungin osalta perusopetuslain alaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan sekä tuottaa vammaispalvelulainsäädännön alaisen vammaisten lasten ympärivuotisen aamu- ja iltapäivähoidon hyvinvointialueelle. Monikulttuurisen opetuksen palvelut järjestetään Porvoon kaupungissa lähes yksinomaan suomenkielisten koulutuspalveluiden hallinnoimana.

Oppimisen tuen lainsäädännön uudistus ja tuntijaon pakolliset lisätunnit äidinkielen ja matematiikan opetukseen tulee ottaa käyttöön 1.8.2025. Uudistuksen tavoitteena on lisätä tasavertaisuutta ja varmistaa se, että oppilas saa tuen, johon hänellä on oikeus. Lisätunneilla äidinkielen ja matematiikan opetukseen halutaan varmistaa perustaidot kaikille oppilaille. Lakiuudistuksen vuoksi oppimisen tuen rakenteet pitää uudistaa ja järjestää opetusta eri tavoin kuin nykyään. Uudistus tulee vaikuttamaan merkittävästi koulujen toimintakulttuuriin. Uudistuksen johdosta ennakoidaan, että suomenkielisissä perusopetuspalveluissa tullaan tarvitsemaan joitakin erityisluokkia lisää ja lisäresursseja erityisopetukseen.

Alustavasti on ennakoitu, että suomenkieliset perusopetuspalvelut pystyvät vastaamaan oppimisen tuen uudistukseen lähes nykyisillä resursseilla, mutta uudistus vaatii muutosta koulujen toimintakulttuuriin, resurssien kohdentamiseen ja oppilaiden opetusryhmien suunnitteluun. Toimintakulttuurin muutokseen tarvitaan strategisen johtamisen ohella osallistavaa johtamista ja aikaa.

Äidinkielen ja matematiikan lisätunteja on ennakoitu paikallisessa tuntijaossa jo vuosia, ja Porvoossa on opetettu kyseisiä aineita jo aikaisemmin enemmän kuin minimissään vaaditaan. Porvoossa muutos valtakunnalliseen tuntijakoasetukseen edellyttää vain yhden tunnin lisäämistä, vaikka valtakunnallisessa uudistuksessa lisäys on kolme tuntia. Uuden tuntijakopäätöksen mukaan suomenkieliset perusopetuspalvelut opettavat lukuvuodesta 2025–2026 alkaen paikallisella päätöksellä yhden tunnin enemmän kuin lakisääteisesti on pakollista. Kaksikielisessä kaupungissa tämä tunti on suunnattu B1 ruotsin opetukseen, mutta siitä voidaan luopua, mikäli taloudelliset resurssit sitä vaativat.

Uusiin lakisääteisiin tehtäviin kaupunki saa täysimääräisen rahoituksen peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta. Uudistusten velvoittamia resurssilisäyksiä ei todennäköisesti tarvitse tehdä samassa laajuudessa kuin kaupunki saa valtionosuutta, koska

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

kaupunki on jo osin toteuttanut velvoitteita, jotka nyt tulevat lakisääteisiksi valtakunnallisesti. Suomenkieliset perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut ovat volyymeiltaan suuri palvelualue, ja ennakoidaan, että uudet lakisääteiset velvoitteet aiheuttavat noin 200 000–300 000 euroa vähemmän uusia kustannuksia kuin mitä niihin saadaan uutta valtionosuutta.

Monikulttuurinen opetus ja oppilasmäärän kehittyminen

Vuoden 2025 talousarviota ja taloussuunnitelmaa vuosille 2026–2028 ja palveluverkkosuunnitelmaa laadittaessa suomenkielisten lasten oppilasennusteen ennakoitiin laskevan vuosittain noin 100 oppilasta aina edellisestä vuodesta syntyvyyden laskun vuoksi. Maahanmuuttajalasten osuus on ollut myös Rasmus Aron Tilastokeskuksen aineistoista tekemissä ennusteissa ainut hieman kasvava ryhmä seuraavan 15 vuoden aikana, mikä nousi esiin myös palveluverkkosuunnitelman aineistoissa.

Loppusyksyn 2024 aikana kuitenkin maahanmuuttajaoppilaita on tullut ennakoitua suurempi määrä Porvooseen ja näiltä osin Peipon koulun ja Kevätkummun koulujen oppilaaksiottoalueilla on kasvua edelleen, kun muilla alueilla palveluverkkosuunnitelman mukaiset ennusteet näyttävät toteutuvan kohtalaisen hyvin. Talouden näkökulmasta monikulttuurisen taustan omaavat oppilaat tuovat lisää valtion rahaa ennakoitua enemmän, mutta myös kustannukset lisääntyvät juuri edellä mainittujen alakoulujen sekä niiden alueiden yläkoulujen osalta. Lisäksi kokonaisuudessaan valtionosuus on vain osa perusopetukseen käytettävästä rahoituksesta, ja sen päälle kukin kunta laittaa oman verotuloilla rahoitettavan kuntaosuuden perusopetuksen kustannusten kattamiseksi. Monikulttuurinen opetus ja oppilasmäärän kehittyminen ei sisällä merkittävää säästöpotentiaalia, ennen kuin sillä on vaikutusta opetusryhmien määrää alentavasti.

Tietoteknisten ratkaisujen kehittäminen

Digitaalisen oppimisympäristön kehittämiseksi suomenkieliset ja ruotsinkieliset perusopetuspalvelut olivat mukana pilottiprojektissa muutaman koulun osalta vuonna 2024. Pilottiprojektin loppuraportti käsiteltiin molemmissa jaostoissa ja päätettiin, että oppimisalusta vaihdetaan kaikkiin perusopetuksen kouluihin 1.8.2025 alkaen. Oppimisalustan muutos tuo merkittäviä kustannussäästöjä tietokoneiden hankintoihin, lisensseihin, ohjelmistoihin ja myös käyttöympäristön ylläpitoon.

Alustavat säästösummat oli huomioitu kaupungin talouden ja tuottavuuden tasapainottamisohjelmassa, mutta nyt pilotista saatujen arvioiden mukaan kustannussäästöt saattavat jopa

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

tuplaantua arvioiduista vuosien 2025, 2026 ja 2027 aikana. Tietoteknisten ratkaisujen kehittämisen säästöpotentiaali on 150 000–250 000 euroa vuodessa.

Muut toimenpiteet kuten johtamisjärjestelmän ja hallinnollisen toiminnan kehittäminen sekä tilavuokrien kohdentaminen

Suomenkielisen koulutusjaoston ohjaamana on suomenkielisten koulujen johtamisjärjestelmää kehitetty vuodesta 2018 alkaen. Kehitystyö on perustunut tutkimustietoon, ja nyt käytössä oleva johtamismalli on toiminut kahden talousarviovuoden ajan. Mallissa on ollut tavoitteena auttaa yksittäisen koulun rehtoria arjen työssä ja lisätä koulujen rehtoreiden hyvinvointia keskittämällä joitakin tehtäviä yhteiseen hallintoon ja vapauttaa rehtorille aikaa koulutason pedagogiseen johtamiseen. Nykyistä mallia on arvioitava kriittisesti ja pohdittava myös mahdollisuutta kehittää mallia siten, että aluerehtoreiden tehtävään lisättäisiin useamman pienen koulun tehtäväkohtaisen rehtorin tehtävät, jolloin nyt niitä hoitaville opettajille jäisi paremmin aikaa toteuttaa opetustyötä, johon oppimisen tuen lakiuudistusten myötä on varattava kokonaisuutena lisäresursointia.

Hyvän ja positiivisen johtamisen kautta saavutetaan toimintakulttuuri, jossa lasten on hyvä oppia. Johtamisen toimintakulttuurin uudistamista on suunniteltu jatkettavan mahdollisen pilotoinnin käynnistämiseksi 2–3 koulun osalta, ja lisäksi on tarkasti seurattava tuloksia, joita ruotsinkielisen perusopetuspalveluiden pilotoinnista on jo saatavissa. Nykyisellä mallilla koulujen toimintatapoja on yhdenmukaistettu ja samalla opetustyön laatu on tasaantunut koulusta riippumatta. Yhdenmukaiset toimintamallit edesauttavat hyvinvointia ja hyvinvoiva henkilöstö vaikuttaa merkittävästi myös oppilaiden hyvinvointiin ja oppimistuloksiin.

Suomenkielisten koulutuspalveluiden on priorisoitava tilaratkaisuja ja palveluverkkoa sen mukaisesti missä oppilaat asuvat. Perusopetuslaissa on vahva ajatus palveluiden tuottamisesta lähipalveluna. Monikulttuuristen oppilaiden lisääntyminen tarkoittaa tulevaisuudessa sitä, että asuinalueiden, joissa on vahva vuokra-asuntojen tarjonta eli Kevätkummun, keskustan ja Gammelbackan alueet, koulujen oppilasmäärät eivät laske vaan tulevat jopa kasvamaan. Tällöin on arvioitava, onko mahdollista palveluverkon priorisoinnilla pitää kiinteistöihin liittyvät kustannukset kohtuullisina ja satsata opetuksen laadun kehittämiseen. Muilla toimenpiteiden kuten johtamisjärjestelmän ja hallinnollisen toiminnan kehittämisen sekä tilavuokrien kohdentamisen säästöpotentiaali on 100 000–150 000 euroa vuodessa.

Ruotsinkielinen perusopetus

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

Oppimisen tuen uudet rakenteet

Oppimisen tuen lainsäädännön uudistus otetaan käyttöön 1.8.2025. Tarkoitus on parantaa tasavertaisuutta sekä varmistaa, että oppilaat saavat tuen, johon heillä on oikeus. Uusi laki tarkoittaa sitä, että resursseja ja tukimuotoja pitää organisoida uudelleen ja järjestää opetusta eri tavoin kuin nykyään. Erityisluokkia ja erityisopetuksen resursseja tarvitaan enemmän.

Ruotsinkielisissä koulutuspalveluissa arvioidaan, että kaupunki tarjoaa jo nykyisin oppilaille tarvittavan tuen, mutta jatkossa se tulee toteuttaa toisella tavalla. Erityisluokkien ja erityisopetuksen resurssien lisääminen vähentää tukitoimenpiteiden tarvetta toisaalla. Perusopetuksen resursseja ei tarvitse lisätä samassa laajuudessa kuin kaupunki saa valtionosuutta. Ennakoidaan, että uudet lakisääteiset velvoitteet aiheuttavat noin 100 000–200 000 euroa vähemmän uusia kustannuksia kuin mitä niihin saadaan uutta valtionosuutta.

Digitaalisten työkalujen hyödyntämien

Digitaalisen oppimisympäristön kehittäminen on käynnistynyt pilottiprojektilla syksyn 2024 aikana muutamissa suomen- ja ruotsinkielisissä kouluissa. Pilottiprojektin loppuraportti on käsitelty koulutusjaostoissa, ja päätettiin, että oppimisalusta vaihdetaan kaikkiin perusopetuksen kouluihin 1.8.2025 alkaen.

Oppimisalustan muutos tuo merkittäviä kustannussäästöjä tietokoneiden hankintoihin, lisensseihin, ohjelmistoihin ja myös käyttöympäristön ylläpitoon. Alustavia arvioiden mukaan kustannussäästöt saattavat jopa tuplaantua arvioiduista vuosien 2025, 2026 ja 2027 aikana. Tietoteknisten ratkaisujen kehittämisen säästöpotentiaali on 60 000–100 000 euroa vuodessa.

Muuta toimenpiteet, mm. johtamisen ja hallinnon kehittäminen ja vuokrat

Johtamisjärjestelmän kehittäminen käynnistyi vuonna 2018 ja ruotsinkielisissä koulutuspalveluissa toteutettiin pilottiprojekti koulutusjaoston ohjauksessa. Kehittämistyön aikana on tarkasteltu kriittisesti, mitä tehtäviä voidaan keskittää, ja kuinka yhdeksää peruskoulua ja lukiota voidaan tukea kehittämistyössä ja johtamisessa. Kokeilu, jossa virkarehtori hoitaa myös pienemmän koulun rehtorin tehtäviä, on saanut positiivista palautetta, vähentänyt kustannuksia ja johtanut muihin epäsuoriin positiivisiin vaikutuksiin sekä mahdollisuuksiin keskittää hallinnollisia tehtäviä ja vapauttaa aikaa pedagogiseen työhön.

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

Myönteinen asenne, jolla luodaan parhaat edellytykset toimintakulttuurin kehittymistä tukevalle johtamiselle, luo niin suoria kuin epäsuoria positiivisia vaikutuksia myös talouden näkökulmasta. Tällä hetkellä muualla olevia toimintoja erityisluokille ja ulkoisia vuokria voidaan vähentää, kun siirrytään omiin tiloihin. Muiden toimenpiteiden (mm. johtaminen, hallinto ja vuokrat) säästöpotentiaali on 40 000–60 000 euroa vuodessa.

Toteutus ja johtopäätökset

Vuoden 2026 talousarvion laatiminen aloitetaan kevään 2025 kuluessa ja talouden tuottavuus- ja tasapainottamisohjelman mukaiset säästötavoitteet huomioidaan edelleen talousarvion kehyksessä. Samalla pohditaan jo tulevien suunnitteluvuosien 2027 ja 2028 kokonaisuutta. Toimialan tuottamat palvelut ovat suurelta osin lakisääteisiä ja vahvasti säädeltyjä. Parhaiten toimialan tarpeet on nähtävillä vasta talousarviota suunnitellessa tai viimeistään uuden lukuvuoden alkaessa. Tämä tuo haastetta rivikohtaisten toimenpidekohtaisten säästötavoitteiden kirjaamiselle tuleville vuosille.

Kasvun ja oppimisen toimialalle olisi selkeämpää se, että talouden tuottavuus- ja tasapainottamisohjelman vuosittaiset säästötavoitteet toimenpiteineen huomioidaan talousarvion kehysvaiheessa ja talousarviota laatiessa ja raportoidaan edelleen ohjeen mukaisesti. Talousarviota valmistellessa tuomme vuosittain esille, mitä muutoksia edelliseen verrattuna on suunniteltu ja mikä on niiden taloudellinen vaikutus pitkällä tähtäimellä. On myös mahdollista, että tavoitteeseen pääseminen vaatii toimialalta lisää aikaa, kuten talouden ja tuottavuuden tasapainotusohjelmassa on alun perin kirjattu kasvun ja oppimisen toimialan osalta.

Toimenpiteiden toteuttamista haastaa myös toimialan lukuvuosisidonnaisuus sekä se, että oppilaaksiottoalueiden sijaan uudet palvelualueet tulevat voimaan vasta vuonna 2026. Niillä kyetään vuoden 2026 syksystä eteenpäin tasaamaan keskusta-alueilla ryhmäkokoja ja mahdollisesti yhdistelemään ryhmiä, mistä syntyy säästöjä.

Kasvun ja oppimisen toimialan taloudessa suurimpia kokonaisuuksia ovat henkilöstökustannukset, tilakustannukset sekä tukipalvelukustannukset. Mikäli palveluverkkoa ei voi Porvoossa tiivistää eikä tilakustannuksiin voi vaikuttaa eikä irtisanomisia ja lomautuksia haluta seuraavina vuosina toteuttaa, tulevat säästöt väistämättä Porvoossa koskettamaan enimmäkseen palveluiden eilakisääteistä laatua sekä tukipalvelukustannuksia.

Stadsfullmäktige
Nämnden för växande och lärande

§ 94

Bildningsdirektör

Lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuuston 11.12.2024 edellyttämistä kasvun ja oppimisen toimialan korvaavista säästöistä vuoden 2025 summan, 130 000 euroa, osalta tehdään talousarviomuutos vuoden 2025 toisen osavuosisiraportin yhteydessä. Vuosien 2026 ja 2027 korvaavat säästöt, 569 000 ja 921 000, sisällytetään talousarviokehukseen ja sitä kautta näiden vuosien talousarviovalmisteluun.

Pykälä tarkistetaan heti.

Nämnden för växande och lärande

4

Följande möte

Nämnden för växande och lärande 30.01.2025

Nämnden för växande och lärande sammanträder följande gång 27.2.2025. På ärendelistan finns bland annat bokslutet 2024.

Bildningsdirektör

Nämnden för växande och lärande antecknas för kännedom.